



Okkara kokkar

Sending nr. 5

1. Innbakaðar laksur fylltur við urtaosti — rískoddi afturvíð
2. Vaniljuísur við sukurkókaðum blómmum
3. Sjúkulátufroyður
4. Flamborað ber

1. Innbakaðar laksur fylltur við urtaosti — rískoddi afturvíð

800 gr. av laks
100 gr. av urtaosti (rómaostur við kryddurtum)
2 plátur av smørdeiggi (butterdej)
1 egg
salt og pipar
1 savoykál ella hvíttkál
600 gr. av rísi
1 leyk
karvaður purleykur

2. Vaniljuísur við sukurkókaðum blómmum

4 eggjablómur
100 gr. av sukri
1 dl. av hvítvíni
1/2 vaniljustong
Saft og rivið skal frá 1 sitrón
4 dl. av róma
1 kg. av blómmum
3 dl. av eddiki ella hindberjaeddiki
3 dl. av vatni
1/2 vaniljustong
1 tsk. av Atamon
1 dl. av Madeiravíni

3. Sjúkulátufroyður

4 eggjablómur
1/2 vaniljustong
150 gr. av kókisjúkulátu
1 dl. av lætt príkaðum róma
4 væl príkaðir eggjahvítar

4. Flamborað ber

200 gr. av frystum berum
1 dl. av konjakk

Norðurlandaráðið '99:

Eiga at menna útnorður-samstarvið vestureftir

Tað heldur Hogni Hoydal, landsstýrismaður í norður-landamálum. Á norðurlandaráðsfundinum segði hann:

Præsident!
Det nordiske samarbejde trænger til en saltvandsindsprøjtning på vej ind i det nye årtusinde. Jeg tror, at den må komme fra Vestnorden eller fra Åland, som med Agenda 21 har vist vejen, som miljøforkæmper i Østersøen.

Det sidste tiår har budt på store omvæltninger — ja gigantiske omvæltninger. Som så mange har nævnt, tiåret for murens fald er i dag. I nordisk sammenhæng resulterede det i Nærområde-søjlen og fokuset på Baltikum og Nordvestrusland. Finland har nu formandsskabet i EU og Sverige kommer i det nye årtusinde i samme position. Denne omvæltning resulterede i EU-søjlen i det nordiske samarbejde.

I dette år er Sverige og Danmark også blevet forbundet over Øresund. En konkret forbindelse i cement og stål — på jorden, i luften og under vandet. Denne forbindelse kan også påminde os om den usynlige forbindelse, som IT-teknologien har spredt over Norden og verden i det seneste tiår.

De nordiske lande har også enkeltvis spillet betydelige internationale roller det seneste tiår — både i et blodigt Europa og i en blodig verden. Senest har Norge atter slået sig fast på verdenskortet som fredsdue i mellemøsten. Og Island har i samarbejde med nordisk Ministerråd været vært for verdenskonferencen om kvinder og demokrati.

Vi, som jo ligger midt i Norden, vi glæder os over og vi er stolte over vore nordiske broderlandes indsats på det internationale niveau. Vi arbejder på Færøerne for at opnå fuld politisk ligestilling og fuldt politisk ansvar, både for vores eget land, i nordisk Råd og i andre internationale sammenhænge. Vi ser jo en verden, som bliver mindre og et Norden, som bliver større i verden — med værdierne som redskab: Samarbejde, demokrati, fred, menneskerettigheder, miljø, bæredygtighed og ligestilling. Den fælles ambassade i Berlin, som åbnedes i år, er også et symbol på en fællesnordisk indsats på verdensplan.

Men set midt udefra Nordatlanten, ser vi også de uhyggelige frembrud af vold, udstødelse og ungdom uden mening, som også ses i de nordiske lande. Vi ser også, at de erklærede nordiske værdier kræver langt mere for at kunne følges op i det nye årtusinde. Og vi ser, at

de mange skulderklap og vores interne ros af de nordiske fortræffeligheder, har en tendens til at konservere det nordiske samarbejde og de nordiske værdier — ligesom at stille det i en montre til udstilling.

Derfor har vi fra færøsk side foreslået, at nærområdesamarbejdet og nærområdebegrebet udvides. Foruden at omfatte Baltikum, Nordvestrusland, Arktis og Barentsområdet, bør nærområderne omfatte de vestnordiske nærområder: Shetlandsøerne, Orkneyøerne, Hebriderne, Skotland og områderne ved den canadiske vestkyst: New Foundland, Nova Scotia, Nunavut osv.

Der er flere grunde til det:

- Samarbejdet med Nordens nærområder bør efter vores mening tage udgangspunkt i det samlede Norden, som jo strækker sig fra Finland til Vestgrønland og fra Sønderjylland i Danmark til Quanaanaq i Grønland. Gør vi ikke det, så gør vi Norden mindre og skaber skarpere skel mellem Vestnorden og de skandinaviske lande.
- En udvidelse af kontaktfladen vil også give nye dimensioner til gavn for hele det nordiske samarbejde. Der findes i dag allerede bilateralt samarbejde med de vestnordiske nærområder, men et samlet Norden, som arbejder vestover og mod sydvest, vil styrke hele Nordens position i verden og give ny inspiration til det nordiske samarbejde.
- Nærområdesamarbejdet har i dag i sit indhold fået for meget karakter af en slags ulandshjælp, hvor de skandinaviske lande skal hjælpe nærområderne til at opnå demokrati, menneskerettigheder, velfærdssamfund og markedsøkonomi. Altså en slags ny „hvidmands byrde“, som nu gælder den skandinaviske mand. Det er forståeligt, men det kan være med til at konservere de nordiske værdier, for nærområdesamarbejdet må have som udgangspunkt, at vi også kan lære noget af de nærområder, som vi samarbejder med.

• Miljøet og den bæredygtige udvikling har været de store udfordringer de senere år og de bliver det også i det næste årtusinde. Norden bør være ledende i verden på disse områder og har også markeret sig sådan. Men for landene i vestnorden, som direkte lever af havets ressourcer, er det en nødvendighed at inddrage vores nærområder, som ligger omkring det enorme Atlanterhav. Havmiljøet kan jo

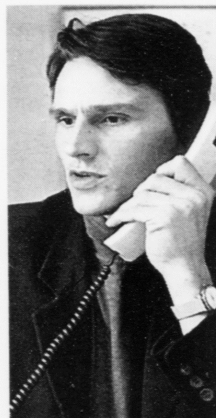
ikke beskyttes og en bæredygtig udvikling kan ikke tænkes, hvis radioaktivt affald og tungmetaller ledes ud i Atlanten fra vore nabolande. Så nordisk miljøpolitik kræver inddragelse af landene omkring Nordatlanten.

Vi taler ikke om at lægge beslag på store økonomiske ressourcer i nærområde samarbejdet, men om at styrke perspektivet og samarbejdsrelationerne. Dette kan også styrke vestnordens position inden for det Nordiske Råd, således som Island jo så godt har sat fokus på med sit formandsskab og sit formandsskabsprogram. Præsident!

Danmark har sat de nordiske velfærdsskater og den nordiske velfærdssmodel som hovedtema for sit kommende formandsskab. Det er en god prioritering. Her ligger udfordringen for det næste årtusinde.

I denne store udfordring mener jeg, at de skandinaviske lande også kan drage erfaringer fra landene i Vestnorden. Vi har altid levet med udfordringen om et fleksibelt og mobilt arbejdsmarked. Vi har levet med udfordringen om bæredygtige kulturelle og sociale enheder og strukturer, som ikke er fremmedgjort af stat eller kapital. Vi har samfund, som kan overskues og hvor velfærdsskatten fordeles og ulemper kan registreres på det menneskelige plan. Vi har samfund, hvor kulturel mening stadig er grundlaget for økonomi og politik. Vi har lav kriminalitet og vi har nærdemokratier, som fungerer. Vi har endnu ikke set de sociale og materielle ændringer, som skaber grobunden for den øgede racisme, nynationalisme og meningsløshed blandt ungdommen i Norden og i Europa i dag. Så en saltvandsindsprøjtning til den nordiske velfærdsmodel kan også komme fra vestnorden i det kommende arbejde.

Men i det næste årtusinde og det næste årtusendes udfordringer for de nordiske værdier, kræves et mere forpligtende samarbejde i Norden. Ikke mindst kommer EU-dimensionen og en fællesnordisk indsats i forhold til EU at blive langt vigtigere i fremtiden. For de nordiske lande, som står udenfor EU, Norge, Island, Færøerne og Grønland, er det vigtigt at kunne følge med i, hvad der sker i EU-integrationen — ikke mindst på arbejdsmarkedet, uddannelses og miljøområdet. Men det bliver en lige så stor opgave for de nord-



iske lande, som er medlemmer, at arbejde for de nordiske spørgsmål indenfor EU. Finland har sat fokus på en nordisk dimension i EU og dette bør der arbejdes videre med.

For os, som står udenfor EU er det vigtigt, at nordisk samarbejde også kan bruges til at forhindre, at EU-integrationen udelukker vores muligheder som små naturressourcebaserede samfund. For os er det vigtigt, at EU-integrationen ikke betyder, at arbejdsmarkedet, miljø og velfærdspolitikken bliver sat primært af EU-landene og blot sekundært af de nordiske lande og det nordiske samarbejde. Det bør være omvendt. Og jeg må understøtte vore islandske frænder, statsminister Oddsson og Steingrímur Sigfússon, som har bedt om at respektere, at EU altså ikke er en Union for de små ressourcebaserede samfund i Nordatlanten. Derfor har vi valgt at stå uden for EU og det vil vi fastholde.

EU og udvidelsen mod Øst vil blive den store kraft i de kommende år. Men dette gør det endnu vigtigere at fastholde det nordiske samarbejde og ikke at udelukke Vestnorden. For det bliver her måske, at den kulturelle forankring kan fastholdes for de nordiske EU-lande. Her kan drivkraften komme til ikke at udstille nordiske værdier som en museumsgenstand i EU-bureaukratiet — hvor lobbyisternes lømmelygter kender alle de mørke kroge, men hvor demokratiet — folkestyret — ikke lyser op. Præsident!

Et mere forpligtende nordisk samarbejde ser vi som det store projekt i det kommende årtusinde. For vores samfund i Norden er miljø, bæredygtighed, velfærd, sociale forpligtelser, mobilitet på arbejdsmarkedet, kulturel styrkelse i globaliseringen og solidaritet ikke et valg, det er en nødvendighed. Tak.

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurinn.fo